

แบบสรุปผลงานการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ชื่อผลงาน: การพัฒนากระบวนการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โรงพยาบาลยางสีสุราช

ชื่อเจ้าของผลงาน: นางวิดา ดุลยเกียรติ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

นายสาคร ภูมิพันธ์ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

หน่วยงาน: หน่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช งานผู้ป่วยนอก

1. หลักการและเหตุผล: โรคหลอดเลือดสมอง เป็นโรคที่นำมาซึ่งความทุพพลภาพด้านร่างกาย เกิดภาวะพึ่งพิง ต้องมีผู้ดูแล จากข้อมูล HDC โรงพยาบาลยางสีสุราชพบว่าโรคหลอดเลือดสมอง Stroke เป็นโรคกลุ่ม High Risk / High volume อันดับ1จากข้อมูลปี 2564 - 2568 มีผู้ป่วย Stroke จำนวน 206 215 229 290 298 ราย ตามลำดับ โดยมีผู้ป่วย Stroke ที่เข้าสู่ Stroke Fast Track คิดเป็นร้อยละ 70, 61.11 , 28.57, 20.31, 40 เป้าหมายการเข้าถึง Stroke Fast Track ร้อยละ 80 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย จากการทบทวนทบทวนCASE ทดลอง ส่งต่อ พบว่าผู้ป่วยเข้าถึงระบบการรักษาล่าช้า ประเมินผู้ป่วยผิพลาต/วินิจฉัยล่าช้า โรงพยาบาลยางสีสุราชไม่มีเอกซเรย์คอมพิวเตอร์และไม่สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้ ผู้ป่วยมารับบริการหลังจากเริ่มมีอาการเกิน 2 ชม. ทำให้ไม่ได้รับยาละลายลิ่มเลือดที่โรงพยาบาลมหาสารคาม เนื่องจากเกินเวลาตามข้อบ่งชี้ ดังนั้น ทีม PCT ร่วมกับหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เพื่อให้ได้รับยาละลายลิ่มเลือดทันเวลา มีการทำงานร่วมกับสหสาขาวิชาชีพและทบทวนเพื่อปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่องพร้อมกับการพัฒนาเชิงรุกควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาละลายลิ่มเลือดทันเวลา ลดอัตราการตาย ลดความพิการ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ป่วยสงสัยโรคหลอดเลือดสมองการดูแลที่รวดเร็วและถูกต้องตามมาตรฐาน
2. เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตและความพิการของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในโรงพยาบาลชุมชน
3. เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพและสามารถเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลระดับสูงได้
4. เพื่อสร้างต้นแบบการพัฒนา Best Practice ที่สามารถขยายผลในรพ.สต.หรือโรงพยาบาลชุมชนอื่น ๆ ได้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. วิเคราะห์ปัญหาร่วมกับทีม PCT และวางแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการดูแลผู้ป่วย
2. ระบบคัดกรองการรับรู้การ BEFAST เจ้าหน้าที่ รพ./รพ.สต.
3. พัฒนาEMS ภาวะฉุกเฉิน ประชาสัมพันธ์ 1669 /อาการเตือน : เครื่องข่ายชุมชน
4. การจัดการรายกรณี โดยหลัก 403ส ในคลินิกโรคเรื้อรัง
5. ปรับ CPG/Guideline/Warming signs
6. ทบทวน case และทบทวนการปฏิบัติตาม CPG

4. ผลการดำเนินการ / ผลสัมฤทธิ์ / ประโยชน์ที่ได้รับ

1. อัตราตายของผู้ป่วยStroke เป้าหมาย ร้อยละ 7 ผลงาน 0 คิดเป็น 100 %
2. ร้อยละ Stroke fast track เป้าหมาย ร้อยละ 80 ผลงาน 40 %
3. ร้อยละผู้ป่วยStroke ที่มีอาการไม่เกิน 72 ชม.เข้า Stroke Unit ร้อยละ80 ผลงาน 96.66%
4. ไม่พบอุบัติการณ์วินิจฉัยผิพลาต /ล่าช้า

5. ปัจจัยความสำเร็จ

1. การสนับสนุนจากผู้บริหาร

- ผู้อำนวยการและทีมบริหารโรงพยาบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบริการผู้ป่วยฉุกเฉิน

- มีการจัดสรรทรัพยากร อุปกรณ์ และงบประมาณที่เหมาะสม
2. ทีมสหสาขาวิชาชีพทำงานร่วมกัน
- แพทย์ พยาบาล เภสัชกร ห้องปฏิบัติการ และหน่วยสนับสนุน ร่วมกันออกแบบและดำเนินการ
  - มีการประชุมวางแผนและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
  - พยาบาลหรือบุคลากรหลักที่มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วย Stroke ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก
  - ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และเป็นแกนนำในการพัฒนากระบวนการ
  - มีคัดกรอง BEFAST ที่เข้าใจง่ายและใช้ได้จริง
  - บุคลากรทุกระดับเข้าใจตรงกัน
  - บุคลากรได้รับการอบรมทักษะการคัดกรองการดูแลผู้ป่วย Stroke
  - มีการซ่อมสถานการณ์จริง ทำให้ตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินได้รวดเร็วและเป็นทีม

6. บทเรียนที่ได้รับ

1. การดูแลผู้ป่วย Stroke ไม่สามารถสำเร็จได้ด้วยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ต้องอาศัยการทำงานที่สอดคล้องประสานของทั้งทีม
2. เมื่อพยาบาลมีเครื่องมือประเมิน Early warning score และสามารถแจ้งแพทย์ได้ทันทีผู้ป่วยมีโอกาสรอดสูงขึ้น
3. การจัดรถ Refer ที่ติดตั้งระบบ Telemedicine เพิ่มการเข้าถึงการรักษาและส่งต่อ
4. การซ่อม ทำให้ทีมมีความคล่องตัวและมั่นใจในการปฏิบัติจริง
5. การทบทวน Case หลังการดูแลช่วยปรับปรุงกระบวนการให้ดียิ่งขึ้น
6. ผลลัพธ์ของการดูแล สามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาเป็น CQI ได้ต่อเนื่อง

7. การเผยแพร่/ การได้รับการยอมรับ/ รางวัลที่ได้รับ

เผยแพร่ผ่านการประชุม ร่วมกับรพ.สต. และผ่าน Website รพ.ยางสีสุราช

8. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2560). แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน). (2565). คู่มือมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (HA Standard). กรุงเทพฯ: สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตในโรงพยาบาลชุมชน. อุบลราชธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.
- การตอบสนองความจำเป็นของผู้ป่วยฉุกเฉิน (Need of Emergent Patient) กรมการแพทย์ 2561,น.188